

Exegetisk genomgång av evangeliet för Långfredagen, Markusserien, 2021

Markus 15:21-41

καὶ ἀγγαρεύουσιν παράγοντά τινα Σίμωνα Κυρηναῖον ἐρχόμενον ἀπ' ἀγροῦ, τὸν πατέρα Ἀλεξάνδρου καὶ Ῥούφου, ἵνα ἄρῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ.²² Καὶ φέρουσιν αὐτὸν ἐπὶ τὸν Γολγοθᾶν τόπον, ὃ ἐστὶν μεθερμηνευόμενον Κρανίου Τόπος.²³ καὶ ἐδίδουν αὐτῷ ἐσμυρτισμένον οἶνον· ὃς δὲ οὐκ ἔλαβεν.²⁴ Καὶ σταυροῦσιν αὐτὸν καὶ διαμερίζονται τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, βάλλοντες κλῆρον ἐπ' αὐτὰ τίς τί ἄρῃ.²⁵ ἦν δὲ ὥρα τρίτη καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν.²⁶ καὶ ἦν ἡ ἐπιγραφή τῆς αἰτίας αὐτοῦ ἐπιγεγραμμένη· ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων.²⁷ Καὶ σὺν αὐτῷ σταυροῦσιν δύο ληστὰς, ἓνα ἐκ δεξιῶν καὶ ἓνα ἐξ εὐωνύμων αὐτοῦ.²⁸ ²⁹ Καὶ οἱ παραπορευόμενοι ἐβλασφήμουν αὐτὸν κινοῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν καὶ λέγοντες· οὐὰ ὁ καταλύων τὸν ναὸν καὶ οἰκοδομῶν ἐν τρισὶν ἡμέραις,³⁰ σῶσον σεαυτὸν καταβάς ἀπὸ τοῦ σταυροῦ.³¹ ὁμοίως καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἐμπαίζοντες πρὸς ἀλλήλους μετὰ τῶν γραμματέων ἔλεγον· ἄλλους ἔσωσεν, ἑαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι.³² ὁ χριστὸς ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ καταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ, ἵνα ἴδωμεν καὶ πιστεύσωμεν. καὶ οἱ συνεσταυρωμένοι σὺν αὐτῷ ὠνείδιζον αὐτόν.³³ Καὶ γενομένης ὥρας ἕκτης σκότος ἐγένετο ἐφ' ὅλην τὴν γῆν ἕως ὥρας ἑνάτης.³⁴ καὶ τῇ ἐνάτῃ ὥρᾳ ἐβόησεν ὁ Ἰησοῦς φωνῇ μεγάλῃ· ελωι ελωι λεμα σαβαχθανι; ὃ ἐστὶν μεθερμηνευόμενον· ὁ θεὸς μου ὁ θεὸς μου, εἰς τί ἐγκατέλιπές με;³⁵ καὶ τινες τῶν παρεστηκότων ἀκούσαντες ἔλεγον· ἴδε Ἥλιαν φωνεῖ.³⁶ δραμῶν δὲ τις [καὶ] γεμίσας σπόγγον ὄξους περιθεις καλάμῳ ἐπότιζεν αὐτόν λέγων· ἄφετε ἴδωμεν εἰ ἔρχεται Ἥλιος καθελεῖν αὐτόν.³⁷ ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀφείς φωνὴν μεγάλην ἐξέπνευσεν.³⁸ Καὶ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη εἰς δύο ἀπ' ἄνωθεν ἕως κάτω.³⁹ ἰδὼν δὲ ὁ κεντυρίων ὁ παρεστηκὸς ἐξ ἐναντίας αὐτοῦ ὅτι οὕτως ἐξέπνευσεν εἶπεν· ἀληθῶς οὗτος ὁ ἄνθρωπος υἱὸς θεοῦ ἦν.⁴⁰ Ἦσαν δὲ καὶ γυναῖκες ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι, ἐν αἷς καὶ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ Ἰακώβου τοῦ μικροῦ καὶ Ἰωσήτος μήτηρ καὶ Σαλώμη,⁴¹ αἱ ὅτε ἦν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ ἠκολούθουσαν αὐτῷ καὶ διηκόνουσαν αὐτῷ, καὶ ἄλλαι πολλαὶ αἱ συναναβᾶσαι αὐτῷ εἰς Ἱεροσόλυμα.

Struktur:

1) 15:21-22 Jesus förs ut till Golgata; 2) 15:23-25 Jesus korsfästes; 3) 15:26-32 Jesus blir hädad; 4) 15:33-36 Jesus ropar med Ps 22; 5) 15:37-38 Jesus dör och vad som då sker i templet; 6) 15:39 Centurionens bekännelse; 7) Närvaron av kvinnor som följt Jesus omnämns.

Psalm 22: Ps 22:1 – Mark 15:34; 22:19 – 15:24; 22:7 - 15:29; samt bildspråk i 22:6, 8.

Elia-temat: 1:6/2 Kung 1:8; 6:15; 8:28; 9:4-5; 9:11-13; 15:35.

σχίζω-temat: 1:10/Jes 64:1; 15:38/1Mos 3:24; 2 Mos 26:31.

Guds sons-temat: 1:11; 3:11; 9:7; 14:61; 15:39.

Studier av korsfästelsen

Den klassiska är Hengel, *Crucifixion in the Ancient World and the Folly of the Message of the Cross* (1977).

Nyare studier: Chapman, *Ancient Jewish and Christian Perceptions of Crucifixion* (2008).

Samuelsson, *Crucifixion in Antiquity* (2011).

Cook, *Crucifixion in the Mediterranean World* (2013).

Chapman and Schnabel, *The Trial and Crucifixion of Jesus* (2015).